

KASTEEL
HUIS BERGH

Persbericht

Huis van Heek

Kasteel Huis Bergh - Rijksmuseum Twenthe

Heilige en onheilige families in Huis Bergh

26 april 2015 – 1 maart 2016

Vanaf 26 april 2015 is in Huis Bergh in 's-Heerenberg een bijzondere tentoonstelling te zien, waarin de gastconservator Prof. Dr. H.W. van Os een relatie legt tussen kunst en sociale samenleving. Hij ontdekte dat de unieke kunstverzameling van kasteelbewoner Jan Herman van Heek opvallend veel laat-middeleeuwse voorstellingen van de Heilige Familie bevat. Vooral liefelijke voorstellingen van Maria, Jozef en het kindje Jezus. Deze voorstellingen laten de maatschappelijke betekenis van de Heilige Familie in de late middeleeuwen zien: het gezin als hoeksteen van de samenleving ontstaat. Als tegenhanger worden in de tentoonstelling volksprenten getoond, die bij uitstek gaan over onheilige gezinnen. Deze prenten dienden als waarschuwing om mensen op het rechte pad te houden.

Heilige families

In de 14de en 15de eeuw vond er een grote verschuiving plaats van wonen op het platteland naar wonen in een stad. Steden raakten druk- en soms zelfs overbevolkt. Het was dus nodig om de samenleving in de snelgroeiende steden te reguleren. Hiertoe werden Christelijke normen en waarden ontwikkeld als grondslag voor het stedelijk leven. Het grote voorbeeld werd gevormd door afbeeldingen van de Heilige Familie; de vrome timmerman Jozef, moeder Maria en het gezellige jongetje Jezus werden het modelgezin. Zo moest men leven!

In de Bijbel staat bijna niets over het echtelijk leven van Maria en Jozef en het kindje Jezus. Gelukkig was er in deze tijd ook een andere versie van het verhaal over Jezus' geboorte en jeugd in omloop dan die van de Bijbel. Dat niet-Bijbelse evangelie werd omstreeks 1360 in Toscane geschreven door een franciscaanse monnik en het heet: *Meditationes Vitae Christi*. De monnik schijft over het modelgezin van Jozef en Maria, hoe lief ze voor elkaar waren en hoe arm, behulpzaam en bescheiden. Hoe hard Jozef werkte om zijn gezin te onderhouden en hoe lief Jezus speelde in de woestijn toen ze in Egypte waren.

Onheilige families

Zonder deze zoetsappige voorstellingen van heilige families zouden er geen volksprenten zijn gemaakt. Deze volksprenten hadden bij uitstek het onderwerp: onheilige gezinnen. Ze dienden als waarschuwing. Ordinaire, chaotische, egocentrische, overspelige, agressieve of veel te

sukkelige huwelijkspartners krijgen kinderen die voor het leven het rechte spoor bijster zijn. Dat gebeurt er als je niet leeft zoals het modelgezin: de Heilige Familie.

Voor kinderen

Kinderen gaan samen met hun (groot-)ouders op ontdekkingsreis door hun eigen familiegeschiedenis tijdens het maken van een stamboom.

Boek

De confrontatie tussen heilige en onheilige families levert een schitterend boek op, waarin kunsthistoricus Henk van Os en verzamelaar van volksprenten Nico Boerma hun kennis en visie delen.

Dit boek wordt uitgegeven bij Uitgeverij Balans

Paperback met flappen, 96 pagina's met illustraties, € 22,50, verkrijgbaar vanaf april 2015

Huis van Heek, tentoonstellingen op Kasteel Huis Bergh en Rijksmuseum Twenthe. In 2015 is het honderd jaar geleden dat de godfather van de familie Van Heek, Gerrit Jan van Heek, stierf. De Twentse textielbaronnen Van Heek hebben veel betekend voor de cultuur en natuur in Oost-Nederland. De drie zonen van G.J. van Heek waren naast textielfabrikanten ook grote verzamelaars van kunst. Verzamelingen die nu te zien zijn in kasteel Huis Bergh, het vroegere woonhuis van Jan Herman van Heek, en in het door van Heek aan de Nederlandse Staat geschonken Rijksmuseum Twenthe.

Vanaf 18 april kunt u de tentoonstelling *'De Gouden Eeuw van Twente – Zij die de kunst schonken'* zien in Rijksmuseum Twenthe. De eigen collectie van het Rijksmuseum wordt getoond op een unieke manier, vanuit het perspectief van de stichters van het museum: de Twentse textielbaronnen en de grote schenkers die in hun voetsporen traden. Vanaf dinsdag 21 april t/m 16 augustus 2015 is een hele vleugel gewijd aan de verzameling dierschilderijen van industrieel, jager én natuurbeschermer Gerrit Jan van Heek jr. *"De Woudloper"* heet deze tentoonstelling, naar het pseudoniem dat Gerrit Jan jr. gebruikte voor zijn artikelen in het jagersvakblad

Meer informatie over dit persbericht:

Een foto kan gedownload worden van de website: www.huisbergh.nl/persmateriaal

Kasteel Huis Bergh,
Hof van Bergh 8,
Postbus 155,
7040 AD 's-Heerenberg
tel. 0314-661281,

www.huisbergh.nl

info@huisbergh.nl

Voor openingstijden kasteel en tentoonstelling zie www.huisbergh.nl